

SIKO styrelsemöte, möte nr 3 år 2013

Skärgårdens Intresseföreningars Kontakt Organisation protokoll från styrelsemöte på Skärgårdsstiftelsen den 21 mars 2013

Närvarande:

Pia Södergren	SIKO (ordf)
<i>(mötestid / total frånvarotid från hemmet 10t)</i>	
Urban Gunnarsson	SIKO (kassör)
<i>(mötestid / total frånvarotid från hemmet 8t 30m)</i>	
Britt Fogelström	SIKO (sekreterare)
<i>(mötestid / total frånvarotid från hemmet 13t 30m)</i>	
Björn Sjöblom	Blidö Frötuna skärgårdsförening
<i>(mötestid / total frånvarotid från hemmet 10t)</i>	
Björn Cederwall	Mellanskärgårdens Intresseförening
<i>(mötestid / total frånvarotid från hemmet 12t 5m)</i>	
Arne Griphult	Östra Lagnö Byalag
<i>(mötestid / total frånvarotid från hemmet 9t 10m)</i>	
Lars Olsson	Ornö skärgårds Intresseförening
<i>(mötestid / total frånvarotid från hemmet 9t 30m)</i>	
Ulla Larsson	Runmarö Intresseförening
<i>(mötestid / total frånvarotid från hemmet 8t 5m)</i>	
Jan-Evert Jäderlund	Föreningen Rindöborna
<i>(mötestid / total frånvarotid från hemmet 8t)</i>	

Total frånvarotid för samtliga, 88 timmar och 50 minuter

1. **Mötets öppnande** Pia S. öppnade mötet och hälsade alla välkomna.
2. **Justerare Björn Cederwall** utsågs att justera protokollet.
3. **Dagordning** Föreslagen dagordning godkändes.
4. **Genomgång av föregående protokoll, AU** Minnesanteckningarna från föregående AU, som justerats via mail av Urban G, lades utan erinringar till handlingarna.
5. **Anmälan av delegater och styrelseledamöter som inte tidigare anmälts samt kontroll av sändlista.**

Vi gick igenom de förändringar vi känner till – nedan en förteckning med ordinarie och ersättare för respektive förening. E-mail angiven för de som är nya.

  - Blidö Frötuna
    - Björn Sjöblom Gabriella Söderman gabriella.soderman@gmail.com

- Rindöborna
  - Jan Evert Jäderlund   Urban Lisinski dekorklippan@telia.com
- Östra Lagnö
  - Arne Griphult   Vera Sjöman wiwie@wiwie.se
- Runmarö
  - Ulla Larsson   Lennart Minnegård (ej mail)
- Mellanskärgården
  - Björn Cederwall   Anna Lundin
- Sandhamn
  - Rebecka Dertell   Nora Stridsberg noor-a.s@hotmail.com
- Nämdö
  - Nilla Söderqvist   Christina Krook utterkobben@msn.com
- Ornö
  - Per Frideen   Lars Olsson
- Utö
  - Charlotte Schröder   Ewa-May Wetterskog ewamay@nasudden.se

6. **Ekonomi** Urban berättade att han nyligen har nyligen stämt av läget med Shewen avseende såväl rekvisition av tidigare beviljade medel som bidragsansökan för 2013. Allt ligger sent i tiden, men är under kontroll. **Urban** fick i uppdrag att planera med Shewen så att vi kan ha ett AU möte på Landstinget hos Shewen (nya lokaler). **Urban** kommer även att skicka ut regler för mötesersättning och reseersättning.

7. **Rapporter från föreningarna** (mycket korta noteringar i protokollet, info kommer även i skriftliga Ö-rapporter från respektive förening).

- **Rindöborna** Jeje berättade att föreningen hållit årsmöte dagen innan och att Urban Lisinski valts till ny ordförande. Vidare diskuteras joutjänst för färjan Lagnö – Tynningö samt även exploatering av Rindö Västra. Ett vargpar har iakttagits på Rindö.
- **Runmarö** Ulla informerade att arbete pågår för fullt med bredband samt att infartsparkeringen nu är på gång efter att besvärssärenden i frågan är avklarade.
- **Östra Lagnö** Arne berättade att man upptäckt vargspår i området.
- **Blidö Frötuna** Björn S informerade att ett nytt nummer av Medlemsbladet kommit nyligen. Föreningen har även skrivit till Waxholmsbolaget och fått svar från trafikchefen Göran Malmsten. Kommunalrådet Kjell Jansson står i praktiken inte för sina utsagor gällande skolor och sjötrafik – frustrerande. Nästa kommunala Skärgårdsråd är den 16 maj.
- **Mellanskärgården** Björn C berättade att man avvaktar med årsmöte tills det blir öppet vatten, men att ett par telefonmöten hållits. Möte om bredband kommer att hållas på Svartsö 23 mars.
- **Ornö** Lars O. Berättade att årsmöte kommer att hållas 24 mars. Intresseföreningen kommer att avvecklas och en ny förening kommer att

bildas. Ornö Sjötrafik håller på att lägga ner och färjans framtid diskuteras. En VA plan behöver tas fram för Ornö och Utö (även fler öar).

8. **Mötesrapporter** (kortfattad rapport från de som varit på något möte för SIKO:s räkning i de fall inte skriftlig rapport finns, där rapport finns endast frågor)

- Trafikförvaltningens info möte 22/2, Per F har deltagit, rapport utskickad
- Samrådsmöte Vattenförvaltningen 7/3, Lars O har deltagit, rapport utskickad OBS, aktuell web enkät behöver besvaras, Lars O åtog sig att ta fram förslag till yttrande.
- Båttinget 6/3, Britt har deltagit, rapport kommer
- GRACE (landskapsvård) 7/3 Camilla och Britt har deltagit, rapport kommer
- Open Space måndag 11/3 Pia har deltagit, rapport kommer. Det handlar om kommande programperiod i EU – hittills har det varit fråga om stora projekt (t ex Baltic Sea), nu kommer det att vara aktuellt även med mindre projekt. VIKTIGT att få fram bra projektidéer.
- Hållbar fiskeförsörjning 12/3 Barbro och Arne har deltagit och vi ser fram emot rapport
- SRF årsmöte Pia, Nilla, Björn och Jette deltog. Utöver årsmöte hölls seminarium med temat skärgårdstransporter landet runt. (se vidare repotage i Blidö Frötunas tidning. Nästa SRF möte blir på Ven den 17 augusti.

9. **Information från ordförande**

- skrivelse till UROSS Pia berättade att det vore bra om vi hörde av oss till UROSS och framhöll hur viktigt det varit för skärgården med UROSS finansiering av projekt. Beslutades att **föreningarna inom en månad** skickar exempel på lyckade projekt till SIKOs AU. För innevarande period finns 1 miljon kvar att söka från under 2014. Vidare informerade Pia att Sune F på kommande årsmöte den 10 april kommer att föreslås till ordförande i LAG gruppen (nuvarande avgår).
- Kurs i lokal utveckling Pia som nu har deltagit i första utbildningstillfället berättade om kursen - bra, intressant och krävande.
- Trafikantföreningens jubileum Trafikantföreningen jubilerar den 23 april. Beslutades att en uppvaktning (present) bör ske från SIKO.

10. **Remisser**

- Utvidgat strandskydd Arne tog på sig att vara ansvarig för att ett remissvar tas fram. OBS fritt att engagera fler i arbetet.
- Svävare mm
  - SIKO har tillstyrkt remiss om svävertillstånd för Hans Westerberg
  - beslut har kommit med svävertillstånd för Larsson / Högfeldt på Vitsgarn och gällande fartbegränsning med avslag för Karl E Lundborg
- kollektivtrafik på vatten (12/4) **Björn C** har åtagit sig att ta fram förslag till remissvar, förslaget skall lämnas till AU för godkännande (nästa styrelsemöte ligger för långt bort i tiden)

11. **Strandskydd, förslag till skrivelse** Pia berättade om det förslag till skrivelse som Christoffer Nathanson tagit fram. Förslaget är utskickat sedan tidigare. Styrelsen beslutade att SIKO gärna ställer sig bakom skrivelsen.

12. **Sjötrafikupphandlingen**, rapport från extra Regionalt Skärgårdsråd 20 mars mm. Britt berättade om dagsläget gällande skrivelser, debattartiklar och möten. Noteras kan:

- På det extra Regionala Skärgårdsrådet deltog inte Anders Lindström såsom aviserat, utan trafikchefen Göran Malmsten redogjorde för sjötrafikupphandlingen.
- Den skrivelse som SIKO och övriga föreningar tillställde Trafiklandstingsrådet Christer G Wennerholm med begäran om ett möte är obesvarad.
- Frågor som kvarstår och som väcker oro kan sammanfattas enligt följande:
  - vi uppfattar att pågående Sjötrafikupphandling leder till kraftiga försämringar och kräver att upphandlingen förändras
  - föreslagna turlistor kommer att få mycket allvarliga följder för såväl fastboende i Stockholms skärgård som besöksnäringen
  - det är osannolikt att de justeringar som entreprenören förväntas göra kommer att rädda trafiken på "icke-kommersiella" bryggor (bryggor utan stora turistströmmar)
  - de 10% plus eller minus som Waxholmsbolaget kan använda sig av räcker inte för att täcka upp för föreslagna försämringar och utebliven trafik
  - oklarhet råder fortfarande om huruvida eventuella justeringar kan genomföras för år 2014, enligt upphandlingsunderlaget skall inga förändringar genomföras de första 12 månaderna och ingen ansvarig har tydligt sagt att detta inte gäller

- ingen vet med säkerhet hur trafikutbudet kommer att se ut 2014, vilket försvårar planeringen för företagare och andra aktörer i skärgården

Britt fick i uppdrag att ta fram ytterligare en skrivelse (gjort efter mötet, bifogas).

13. Kommande möten

- ⤴ Skärgårdsstiftelsens styrelsemöte 22 mars
- ⤴ Styrgruppsmöte BUD2, 9 april
- ⤴ Nordiska Skärgårdssamarbetet, 15 april i Mariehamn **OBS Tidigare utsedda deltagare har fått förhinder – förslag till nya deltagare snarast, Blidö Frötuna tar tag i detta.**
- ⤴ Trafikantföreningens årsmöte 23 april
- ⤴ SIKO AU 24 april
- ⤴ SIKO AU 13 maj
- ⤴ Trafikantföreningens styrelsemöte 14 maj
- ⤴ Regionala Skärgårdsrådet 23 maj
- ⤴ **SIKO styrelsemöte 25 maj** (om möjligt hos någon lokal förening)
- ⤴ Skärgårdsstiftelsens styrelsemöte 30 maj
- ⤴ SIKO AU 13 juni

14. Övriga frågor

- ⤴ Ny webbplats: www.strandsatt.se Information tidigare utskickad av Pia. Rekommenderas!
- ⤴ Postservice. Bordlades då Nilla som arbetar med denna fråga var frånvarande p g r a sjukdom.
- ⤴ Möte i sjöpolisens lokaler Pia har haft kontakt med Rino på Sjöpolisen, de är intresserade av att få tips på evenemang mm som planeras under kommande säsong. Om möjligt läggs ett AU möte i Sjöpolisens lokaler, eventuellt kanske de också kan komma till något av våra styrelsemöten.
- ⤴ Sjöräddningen Apropå Sjöpolisen kom frågan även upp om att ha kontakt / studiebesök hos Sjöräddningen. Frågan bevakas för kommande tillfällen.

⤴ SIKO foldern Fler SIKO foldrar behövs. Till att börja med kollar vi med Nilla om uppdatering mm

15. Nästa styrelsemöte lördag 25 maj föreslogs till Svartsö (efter styrelsemötet har Björn C återkommit, tyvärr fungerar inte detta, då lämplig lokal är bokad vid detta tillfälle). Det diskuterades även att hitta lokal i stan med anledning av att det är Skärgårdsmässa denna helg. **AU** får återkomma i frågan.

16. Mötet avslutades.

Britt Fogelström

Justeras:

.....

Björn Cederwall

Till

2013-03-25

Skärgårdslandstingsrådet Gustav Andersson

Trafiklandstingsrådet och Trafiknämndens ordförande Christer G Wennerholm

SL och Waxholmsbolagets VD Anders Lindström

Kopia

Finanslandstingsrådet Torbjörn Rosdahl

Trafiknämndens ledamöter

Skärgårdens organisationer

Sjötrafikupphandlingen måste förändras

Fullständig enighet råder bland alla skärgårdens organisationer om att pågående Sjötrafikupphandling kommer att få mycket allvarliga följder för såväl fastboende i Stockholms skärgård som besöksnäringen.

Besöksmål som utvecklas genom stora investeringar förlorar fungerande turisttrafik. De fastboende förlorar pendlingsmöjligheter och trafik till vissa nu etablerade replipunkter.

Efter den presentation som gjordes på det extra Regionala Skärgårdsrådet vill vi från

SIKO, Öppen Skärgård, Företagarna Skärgården och Skärgårdens Trafikantförening framföra följande:

- vi uppfattar att pågående Sjötrafikupphandling leder till kraftiga försämringar och kräver att upphandlingen förändras
- föreslagna turlistor kommer att få mycket allvarliga följder för såväl fastboende i Stockholms skärgård som besöksnäringen
- det är osannolikt att de justeringar som entreprenören förväntas göra kommer att rädda trafiken på "icke-kommersiella" bryggor (bryggor utan stora turistströmmar)
- de 10% plus eller minus som Waxholmsbolaget kan använda sig av räcker inte för att täcka upp för föreslagna försämringar och utebliven trafik (förteckning bilagd)
- oklarhet råder fortfarande om huruvida eventuella justeringar kan genomföras för år

2014, enligt upphandlingsunderlaget skall inga förändringar genomföras de första 12 månaderna och ingen ansvarig har tydligt sagt att detta inte gäller

- ingen vet med säkerhet hur trafikutbudet kommer att se ut 2014, vilket försvårar planeringen för företagare och andra aktörer i skärgården

Vårt konstruktiva förslag är att **tillämpa 2012 års turlistor under 2014**, resterande del av 2013 och år 2014 kan då användas för att **i samråd med skärgårdens organisationer och kommuner utforma turlistor**, som har kvar de kvaliteter som nuvarande turlistor har och som även innebär förbättringar.

Den demokratiska processen - det sätt arbetet med Sjötrafikupphandlingen har bedrivits har gjort oss som är berörda av trafiken desillusionerade. Från ett utgångsläge med osedvanligt hög kundnöjdhet har vi fått övergripande information om att kvalitén ska bli bättre. Inte i något läge har vi varit inbjudna till dialog på konkret nivå om vilka förändringar som planeras och fått framföra konkret vad dessa föreslagna förändringar innebär för oss.

För att ta del av föreslagna turlistor krävdes att man registrerade sig – är det verkligen förenligt med regler för tillgänglighet för offentliga handlingar?!

En skrivelse till Trafiknämnden och samtliga dess ledamöter med begäran om möte, skickad för ca en månad sedan är till dags dato obesvarad. På det extra Regionala Skärgårdsrådet medverkade inte Waxholmsbolagets VD, så som angivits i inbjudan.

Från organisationerna vill vi att framtida sjötrafik ska bidra till att utveckla den unika plats som Stockholms skärgård är – som besöksmål för turister, som rekreation för Stockholms invånare och som levande skärgård för fastboende. Vi kräver därför att 2012 års turlistor tillämpas under 2014 samt att **en organiserad samrådsfunktion** upprättas där skärgårdens organisationer **samlat** ges möjligheter att konkret påverka den kommande trafiken.

SIKO   Öppen Skärgård   Företagarna Skärgården
Skärgårdens trafikantförening

Konsekvensanalys (gjord av Trafikantföreningen)

Redovisning av försämringar i tidtabellerna som presenteras i underlag till upphandling av skärgårdstrafiken.

Allmänt

Viktigt att inte glömma de enskilda resande från mindre bryggor och med udda reserelationer.

Bryggor på sträckor utan turistmål är inte intressanta för eventuella privata intressenter.

Det har dock från ansvarigt håll hävdats att privata rederier ska gå in och fylla de luckor som uppstår genom den minskade trafiken. På de få, större resmål där detta eventuellt skulle kunna bli aktuellt, innebär det trafik med okänt tonnage och till högre och ej samordnade taxor. Det finns f.ö. inga garantier för att nuvarande trafik med

Cinderellabåtarna kommer att fortsätta under de tio år (ev. 17) som anbudsperioden omfattar. Ägarna har tidigare aviserat att trafiken kan läggas ned med kort varsel.

Kortare trafikdygn, regelmässigt tidigareläggs eftermiddagsturer och kvällsturer slopas.

Under de intensiva sommarveckorna är det av stor betydelse att resenärerna kan utnyttja de långa dagarna på ett effektivt och meningsfullt sätt. Sommartid måndag-torsdag går sista båt ut mot mellanskärgården redan 15.30. Sommartidtabellen 2012 fanns förbindelser kl. 16.00, 16.30 samt 17.00 till Möja, Husarö samt Södra Ingmarsö. Man synes i många fall mer ha inriktat sig på att få samma ankomst/avångstider veckans alla dagar året runt än på det reella totala resebehovet under olika årstider. De sex snabba och nyrenoverade bekväma V-båtarna (inkl. *Saxaren*) bör utnyttjas mer effektivt under sommarveckorna. T.ex. minskas nio V-båtsavgångar från Stockholm till sju. Merutnyttjande av långsamma fartyg drabbar både långa och korta trader.

En sammanställning på ett urval försämringar, främst under sommartidtabellen,

samt ett par förbättringar jämfört med hittillsvarande trafik.

Med begreppet bastrafik avses här trafik till kärnöar från replipunkter enl. definitionen i RUF.S.

Tabell 1-2 Stockholm-Vaxholm Antalet tillägg vid vissa mellanbryggor har minskats och bör kunna återställas om några av de i förslaget indragna turerna t.o.r. Stockholm återinsätts. Tidigarelagda eller slopade turer eftermiddagar och kvällar.

Lördagar och söndagar finns under delar av våren och större delen av hösten, ingen avgång 12.00 från Stockholm och ej heller 15.15 från Vaxholm. Lördagar och söndagar går sista avgång från Stockholm redan 16.00.

I stället för att utöka pendeltrafiken Stockholm–Vaxholm till att även gälla vintertid, enligt önskemål från trafikanter, dras pendeltrafiken in redan i början av december vid byte från Höstturlista till vinterturlista. Hittills har den trafiken upphört vid trettonhelgen.

Tabell 3 Stockholm-Vaxholm-Skogsö-Norra Lagnö-Stockholm

Vardagstrafiken till Skogsö och Norra Lagnö har halverats må-to, vilket bl.a. omöjliggör arbetspendling via SL-buss i Lagnö och med båt vidare till Tegelön/Gåshaga för anslutningsbåt till/ från Stockholm.

Tabell 4 Stockholm-Vaxholm-Ramsö-Ramsöberg

Indragna direkturer till vissa dagar och riktningar liksom anslutningar till/från Stockholm.

Tabell 7 Stockholm – Vaxholm - Lindalssund - Lillsved

Sommartid avsevärd försämring, särskilt vardagar. Ett av flera exempel på trafikområden där arbets och inköpsresor samt kvällsturer dras in. Exempelvis minskas antalet inturer vardagar från fem till två. Även långsammare turer införs.

Tabell 8 Stockholm – Vaxholm – Saxaröarna - Grundvik

Sämre utbud, färre turer och långsammare turer, främst vid veckoslut. Ingen möjlighet till arbetspendling sommartid.

Tabell 9 Stockholm- Vaxholm – Lervik – Fåglarö - Väsbystrand

Sämre utbud vid veckoslut. En av tre turer dras in till öarna till och med Linanäs, två av tre dras in till bryggorna Öran – Väsbystrand, där flera enskilda bryggföreningar har satsat stora pengar på bryggupprustning, delvis med landstingsbidrag, efter utlovad bevarad trafikstandard. Både lördagar och söndagar är sista avgång från Linanäs mot Vaxholm (och Stockholm) redan kl. 17.45. Under 2012 gick sista turen från Linanäs lördagar 19.25 och söndagar 18.55. Ingen möjlighet till arbetspendling sommartid.

Tabell 11 A-B Stockholm – Vaxholm - Grinda

Minskat antal turer, främst vardagar, delvis beroende på färre turer med de historiska fartygen samt att en "lotsbåt" (*Söderarm*, *Dalarö* eller *Sandhamn*) försvinner från denna del av skärgården sommartid samt veckoslut vår och höst.

Tabell 11 C-D Stockholm -Vaxholm - Gällnö

Gällnö får betydligt färre turer, vilket oroar Skärgårdsstiftelsen och företagare med

kopplingar till besöksnäringen (Livsmedel, vandrarhem restaurang). Den snabbåt som gått ut på vardagsmorgnar sommartid ersätts med långsamt tonnage = restidsförlängning med 1 tim. 10 min.

Tabell 12 Stockholm – Vaxholm – Örsö – Edö – N:a Ingmarsö – Husarö – Finnhamn –

(Möja)

Två av tre turer från Stockholm till Örsö – Edö vardagar försvinner, en av tre till N:a

Ingmarsö- Husarö – Finnhamn. Två av tre direkturer in till Stockholm försvinner vardagar. Dessutom dras en direktur månd. morgon in.

Två direkturer ut lördagar blir en, ingen e.m.-tur lördagar. Tre uturer från Sthlm söndagar blir två.

Tre direkta inturer lördagar minskas till en. Anslutningen till Långvik (Möja) försvinner på alla turer.

Tabell 13 Stockholm-Vaxholm-Boda-Svartsö-Lådna-Ingmarsö-Finnhamn-Husarö

En förbättring noteras: utbyggd bastrafik Boda-Husarö, däremot blir det färre förbindelser från Stockholm-Vaxholm och husarötradens bryggor.

Tabell 14 Stockholm-Vaxholm-Sollenkroka-Stavsudda-Möja

Snabba morgonbåten sommartid från Stockholm månd-fred som f.n. avgår 08.00 slopas och ersätts av en båt som går först 10.30 (för sent för dagsbesökare). Denna V-båt ligger vid Långvik mellan 14.10 och 16.40; i två och en halv timme en sommareftermiddag.

Fartygets kapacitet skulle göra bättre nytta i trafik. När denna båt på återresan mot Stockholm, når Boda brygga, kommer även en V-båt från Husarö. Sedan går båda dessa fartyg parallellt in till Stockholm utan att anlöpa särskilt många bryggor på vägen. Det är dåligt utnyttjande av fartygskapacitet.

Busstrafik ska på vissa turer ta över båttrafiken på flertalet Möjabryggor genom att turer avkortas till att anlöpa endast Möjaström. Löka som nu trafikeras vintertid indragen vintertid.

Dragedets brygga får färre anlöp av turer från Sollenkroka, några anlöp sker med fartyg i trafik Stockholm-Husarö.

Vissa förbättringar i bastrafiken från replipunkter finns i underlaget.

Enligt bofasta ej lämpligt att öka busstrafiken på den smala vägen, dessutom obekvämt med byte. Höst och vår stannar alla turer må-to, utom en, redan vid Möjaström. All vintertrafik på Löka indragen.

Vissa förbättringar i bastrafiken i form av tillkommande turer från replipunkter finns i underlaget.

Tabell 15 Stockholm-Vaxholm-Sandhamn

Ångbåtstrafiken på Sandhamn med s/s *Norrs kär* helger utsträcks till att gå även tidig höst(sensommar), vilket är en förbättring.

Tabell 16 Stavsnäs – Sandhamn – Hagede

Sandhamn får färre turer sommartid och mellanliggande bryggor samt Harö-Hagede väsentligt sämre trafik. Mellanliggande bryggor och Harö – Hagede får dessutom olämpliga avgångstider. Gäller även helger vår/höst

Det verkar ej motiverat att två av rederiets största fartyg (*Söde rarm /Dalarö och Sandhamn*) ska användas på traden, de kunde göra bättre nytta i mellanskärgården.

Fartygen går dessutom bara tre t.o.r. vardera/dag sommartid och helger vår/höst, vilket ger onödiga liggetider för dessa kapacitetsstarka fartyg. Waxholmsbolaget skall placera sina två största fartyg på en trad i skärgården där det också finns ett fristående rederi som bedriver trafik och det råder ett konkurrensförhållande.

Tabell 17 Stockholm – Saltsjöbaden - Tyresö- Nämdö – (Björkvik) – Stavsnäs

En tur morgon resp. kväll sommartid som tidigare gått via Tyresö -Trinntorp – Saltsjöbaden läggs om till Björkvik. Därigenom förlorar bryggorna i Ingaröfjärden två av fyra dagliga turer.

Tabell 18 Stockholm – Saltsjöbaden – Tyresö – Ornö – Utö

Oförändrad trafik, men bryggorna Ängsö- Gränö–Kalvholmen (Ingaröfjärden) mister turer enligt tabell 17 ovan.

Tabell 19 Dalarö – Ornö Östra – Fjärdlång

Halverad trafik sommartid, dock får några bryggor en ny t.o.r.-tur dagligen på försök 2014 i och med att den s.k. tvärlinjen provas.

Trafik till Edesön slopas. Stor utökning av trafiken vintertid.

Tabell 20 Dalarö – Hesselmara - Björkö Sund

Vardagstrafiken på Björkö Sund slopad.

Tabell 21 Årsta - Utö

En tur mindre vardagar sommartid och för tidig avgång från Årsta för att lastbilsgods och konferensgäster ska kunna komma i tid. Endast Gruvbryggan finns angiven som slutbrygga, vilket ger mindre flexibilitet.

Tabell 22 Nynäshamn – Nåttarö - Rånö

Försvinner en daglig förbindelse sommartid till bryggorna Aspö t.o.m Ålö, medan en tur tillkommer vintertid på traden. Risk för brist på kapacitet sommartid.

Tabell 25 Solö – Hemmarö - Furusund

Solö dras in helt. Bryggan har nyligen fått allmänt bidrag och skall repareras. Norrtälje kommun anser bryggan viktig. Trafiken ska nu endast gå via Furusund; dåliga P-möjligheter där. Sämre flexibilitet och längre restider blir också följderna när trafikanterna hänvisas till endast en fastlandspunkt.

Tabell 24 och 26 Stockholm – Östanå – Blidösundet/Furusund- Rödlöga

Ängsö Nationalpark dras in helt. Hösttrafiken från Stockholm förlängs i tiden från allhelgonahelgen till vinterturlistans införande runt den 10 december.

Tabell 27 Stockholm – Vaxholm – Östanå – Blidösundet – Fejan – Arholma

Sommar inga förändringar. Sensommartrafik veckoslut till Fejan och Arholma, vilket innebär en förlängning av säsongen.

Tabell 28 Furusund – Östernäs – Gräskö- Söderöra – Bromskär - Rödlöga

All trafik till bytespunkten Bromskär som invigdes så sent som 2006, läggs ned.

Tabell 30 Simpnäs - Arholma

Bastrafik.

Tabell 31 Refsnäs – Tjockö – Fejan

Bastrafik till Tjockö, men trafiken till Skärgårdsstiftelsens Lidö halverad sommartid.

Traditionsfartygen

De historiska fartygen, ångfartygen *Norrskär* och *Storskär* samt nyrenoverade m/s *Västana*, får minskat trafikområde mer koncentrerat till Stockholm – Vaxholm samt Ramsösund. Flera turer utan anlop vid mellanliggande bryggor. *Norrskär* får omotiverat långa liggetider i Vaxholm (sommartidtabellen måndag-fredag 45 minuter 12.15-13.00) och Stockholm (sommartidtabellen måndag-fredag 14.20-18.00). Ångfartygen är kapacitetsstarka och fyller väl sin funktion i trafiken, m/s *Västana* är dessutom, efter ombyggnaden, ett av rederiets driftsbilligaste fartyg. De bör inte hänvisas till mer utpräglad turisttrafik Stockholm – Vaxholm, utan bör utnyttjas bättre och användas i den reguljära trafiken i samma omfattning som tidigare. En bastrafik kan genomföras med 2012 års turlistor som grund men med förbättringar eller varsamma anpassningar av trafik på berörda sträckor. Waxholmsbolagets hittillsvarande flexibilitet i trafiken samt väl utnyttjande av tonnaget bör tas tillvara. Man får då en bättre trafiköverlag, fler turer samt sannolikt nöjdare passagerare jämfört med tidtabellerna i upphandlingsunderlaget. Långsiktighet och skydd saknas för skärgårdens lokala rederier som skall ställa upp med eget tonnage eftersom dessa i stor utsträckning skall upphandlas i andra hand av en stor huvudentreprenör i en monopolliknande ställning. Med upphandlingen ställs den operativa trafikledningen för skärgårdstrafiken under en enskild entreprenör och fartygsoperatör som inte är konkurrensneutral. Enligt Trafikantföreningens mening bör WÅAB eller en neutral separat entreprenör sköta all **trafikledning**.